

Hlavné poznatky študijného odboru Aplikovaná informatika a ich využitie

Akademický rok: **2018/2019**
Garantujúce pracovisko: Katedra matematiky a teoretickej informatiky FEI TU
Študijný odbor: Aplikovaná informatika
Druh štúdia: Inžinierske

OKRUH č. 1

Aplikácie neurónových sietí, diferenciálne rovnice, paralelné programovanie

1.1 Lineárny model neurónovej siete (NS)

- definícia pojmu lineárny model NS,
- kedy a kde je nutné v lineárnych modeloch NS použiť pseudo inverznú maticu $X^+ = (X^T X)^{-1} X^T$,
- stratégia, ktorou sa lineárna NS s váhovou maticou $W = XX^+$ zhostí autoasociačnej úlohy,
- popis, ako sa pre danú tréningovú množinu $T = \{(\bar{x}^{(1)}, \bar{x}^{(1)}), (\bar{x}^{(2)}, \bar{x}^{(2)}), \dots, (\bar{x}^{(N)}, \bar{x}^{(N)})\}$ vytvorí váhová matica W , ktorá realizuje zobrazenie určené asociačnými párami z T a odôvodnenie prečo je v prípade autoasociačnej úlohy výhodnejšie urobiť výpočet váhovej matice W iteračne.

1.2 Hopfieldov model autoasociačnej NS

- základný popis Hopfieldovho modelu autoasociačnej NS a dynamiky jej časového vývoja,
- popis asociačnej pamäte Hopfieldovej siete,
- rozdiel medzi synchronnou (paralelnou) dynamikou a asynchronnou (sekvenčnou) dynamikou zmeny stavu neurónov v Hopfieldovom modeli neurónovej siete, typy asymptotického správania sa siete pre asynchronnu a zároveň aj synchronnu prechodovú dynamiku.

1.3 Fuzzy množiny

- definície základných štandardných operácií s fuzzy množinami (prienik, zjednotenie a doplnok),
- definícia α -rezu fuzzy množiny A , ktorá je fuzzy podmnožinou univerza X ,
- definícia a základné vlastnosti trojuholníkovej normy, ktorá sa používa pre modelovanie konjunkcie vo fuzzy logikách.

1.4 Vlastnosti a metódy riešenia systémov lineárnych diferenciálnych rovníc (SLDR)

- všeobecné riešenie SLDR $y'(t) = A(t)y(t)$, test pre lineárnu (ne)závislosť riešeni SLDR $y'(t) = A(t)y(t)$,
- všeobecné riešenie SLDR $y'(t) = A(t)y(t) + b(t)$,
- odvozenie postupu pri hľadani jedného riešeni SLDR $y'(t) = A(t)y(t) + b(t)$,
- využitie vlastných čísel a vlastných vektorov pri riešení SLDR $y'(t) = Ay(t)$,
- vzťah koreňov charakteristického polynómu a riešení SLDR $y'(t) = Ay(t)$,
- využitie fundamentálnej matice pri nájdení jedného riešeni SLDR $y'(t) = Ay(t) + b(t)$,
- metóda variácie konštánt pre SLDR $y'(t) = Ay(t) + b(t)$.

1.5 Definícia trajektórie, definícia (asymptotickej) stability triviálneho riešeni LDR a SLDR

- typy kritických bodov v závislosti od vlastných čísel pre SLDR $y'(t) = Ay(t)$,
- stabilita triviálneho riešeni v závislosti od vlastných čísel pre SLDR $y'(t) = Ay(t)$,
- stabilita triviálneho riešeni v závislosti od vlastných čísel pre LDR n-tého rádu,
- Hurwitzovo kritérium.

1.6 Metódy riešeni lineárnych diferenčných rovníc

- všeobecné riešenie homogénnej lineárnej diferenčnej rovnice 2. rádu,
- odvozenie charakteristickej rovnice pre lineárnu diferenčnú rovnicu 2. rádu,
- všeobecné riešenie nehomogénnej lineárnej diferenčnej rovnice 2. rádu.

1.7 Paralelné problémy a druhy paralelizmu

- vzťah paralelných architektúr a paralelných problémov,
- vlastnosti paralelných algoritmov a paralelných problémov,
- vzťah paralelných problémov a druhov paralelizmu.

1.8 Dekompozícia a paralelné výpočty

- dekompozícia paralelných problémov,
- hodnotenie efektívnosti paralelného výpočtu.

1.9 Komunikácia v MPI

- odovzdávanie správ v MPI pri komunikácii medzi dvoma procesmi a skupinovej komunikácii,
- skupinová komunikácia v MPI,
- údajové typy MPI a ich aplikácia.

1.10 Topológie procesov MPI a paralelizmy

- využitie komunikátorov a topológií procesov MPI pri dekompozícii paralelných problémov,
- expanzívny a masívny paralelizmus v modeli údajového paralelizmu.

OKRUH č. 2

Diskrétné dynamické systémy, lineárne a kvadratické programovanie, paralelné programovanie

2.1 Charakteristiky a riadenie diskretných dynamických systémov (DDS)

- definícia max-plus algebry, operácií s maticami a inverznej matice, špecifikácia triedy matíc, pre ktorú existuje inverzná matica, spôsob jej výpočtu a jej využitie pri transformácii matíc v max-plus algebre,
- popis DDS, definícia matice prechodu DDS a vzostupného a zostupného orbitu a ich využitie pri zostrojení kritického diagramu,
- definícia hlavného riešenia systému nerovníc v max-plus algebre, nutné a postačujúce podmienky existencie riešenia systému rovníc, nutná a postačujúca podmienka jednoznačnosti riešenia rovníc, využitie sústav pre riadenie DDS.

2.2 Ustálený stav DDS

- definícia ustáleného stavu DDS, definícia vlastného problému pre max-plus maticu a ich korelácia,
- spôsob riešenia vlastného problému pre ireducibilnú maticu, vlastný priestor, báza vlastného priestoru,
- riešenie vlastného problému pre reducibilnú maticu pomocou spektrálnej vety a spektrálnych tried matice,
- definícia takmer periodickej matice v max-plus algebre, nutná a postačujúca podmienka periodickej matice a výpočet periódy matice v kladnom prípade.

2.3 Algoritmické riešenie DDS

- Karpov algoritmus a jeho využitie pre riadenie DDS,
- Floydov-Warshallov algoritmus a jeho využitie pre riadenie DDS,
- Algoritmus na overenie periodickej matice a výpočet periódy matice s využitím Balcerovho-Veinottovho algoritmu.

2.4 Metódy lineárneho programovania

- popis revidovanej simplexovej metódy na riešenie úlohy lineárneho programovania,
- vymenovanie a stručný popis aspoň jedného anticyklického pravidla pre simplexovú metódu na riešenie úlohy lineárneho programovania,
- popis primárno-duálneho algoritmu pre úlohy lineárneho programovania.

2.5 Postoptimalizačná analýza v úlohách LP

- analýza senzitivity pre úlohy LP,
- parametrizácia v úlohách LP.

2.6 Metódy kvadratického programovania

- formulácia úlohy kvadratického programovania a Kuhn-Tuckerove podmienky k úlohe kvadratického programovania,
- popis Wolfeho metódy na nájdenie optimálneho riešenia úlohy kvadratického programovania,
- popis Lemkeho algoritmu na výpočet optimálneho riešenia úlohy kvadratického programovania,

2.7 Paralelné problémy a druhy paralelizmu

- vzťah paralelných architektúr a paralelných problémov,
- vlastnosti paralelných algoritmov a paralelných problémov,
- vzťah paralelných problémov a druhov paralelizmu.

2.8 Dekompozícia a paralelné výpočty

- dekompozícia paralelných problémov,
- hodnotenie efektívnosti paralelného výpočtu.

2.9 Komunikácia v MPI

- odovzdávanie správ v MPI pri komunikácii medzi dvoma procesmi a skupinovej komunikácii,
- skupinová komunikácia v MPI,
- údajové typy MPI a ich aplikácia.

2.10 Topológie procesov MPI a paralelizmy

- využitie komunikátorov a topológií procesov MPI pri dekompozícii paralelných problémov,
- expanzívny a masívny paralelizmus v modeli údajového paralelizmu.